

En valenkät från Naturskyddsföreningen om

en framtida nationalpark, en återkomst för svart stork och klimatsmarta resor som gynnar ett lokalt näringsliv

I minst 30 år har Naturskyddsföreningen i Kalmar län engagerat sig för skogarna längs Alsterån. Inför höstens val presenterar vi tre förslag kring en nationalpark, restaurering av statliga skogar med målet att locka tillbaka svart stork och hur klimatsmarta resor med tåg och buss kan främja lokala turismintäkter.

Enkäten besvaras med tre kryss.

Vi vill att ni gör tummen upp eller ner för våra tre förslag genom att sätta ett kryss i lämplig ruta.

Ni kan komplettera eller motivera ert ställningstagande, men det är frivilligt och överkurs.

Enkäten skickas till partierna som sitter i kommunfullmäktige i Högsby, Nybro och Mönsterås plus fullmäktige i Region Kalmar. Icke representerade riksdagspartier som i år ställer upp i något av dessa fyra val har inkluderats i utskicket.

Enkäten mejlas till de officiella adresser som finns på partiernas egna webbsidor eller några fall på Facebook. Ibland har vi kompletterat med ytterligare en mejladress till någon som vi tidigare har haft kontakt med.

Vi önskar era svar senast torsdagen den 18 juni.

Mejla bifogad Word-fil ikryssad till per@reslust.org och i samma Word-format.

Det underlättar vår sammanställning.

Resultat kommer att publiceras under sommaren på [vår webbsida](#) och samtidigt kommuniceras till lokal och regional media. Stort tack på förhand för er medverkan och trevlig sommar.

Med vänliga hälsningar

Per Jiborn

Skogsansvarig i Naturskyddsföreningen i Kalmar län

per@reslust.org eller 073 - 374 59 95

Naturskyddsföreningen i Kalmar län förslår att

Hornsö ekopark ombildas till nationalpark

I november 2020 föreslog [förra skogsutredningen](#) att fyra ekoparker skulle ombildas till nationalparker. Vid sidan av biologisk mångfald motiverades förslaget av turismintäkter, nya jobb och landsbygdsutveckling. I mars 2022 röstade sju riksdagspartier för att [öka takten i arbetet med att bilda nya och utvidgade nationalparker](#).

Åren därpå gjorde Länsstyrelsen i Kalmar län en [utredning](#) och de tre kommunerna i Högsby, Nybro och Mönsterås ställde sig [försiktigt positiva till förslaget](#). Kommunernas rimliga villkor var en tydlig inriktning på nya jobb, stärkt attraktionskraft, delaktighet och lokal förankring i bildandet av en nationalpark.

Det finns åtminstone tre goda skäl för att ombilda Hornsö ekopark till nationalpark

- Skogarna längs Alsterån i ekoparken är några av de mest artrika och värdefulla i Sverige. Här har länsstyrelsen noterat över 500 rödlistade arter.
- Ett annat värde är storleken. Ekoparken tillsammans med befintliga naturreservat i statlig ägo omfattar över 11 000 hektar land, plus sjöar och vattendrag. Därför kan området bli den största landbaserade nationalparken söder om Dalälven. Något som definitivt skulle stärka traktens attraktionskraft.
- Hornsö ekopark är ganska opåverkat av tätorter, större vägar och annan infrastruktur. Samtidigt finns ett omfattande nät av mindre grus- och skogsbilvägar. En värdefull tillgång för cykelrundor, vandring och ridning.

Idag är det formella skyddet i östra Småland lägst i landet. Under de senaste tio åren har den skyddade landarealen i nationalparker, reservat och områden med biotopskydd bara ökat med en promille till dagens 1,7 procent. Här kan Hornsö göra skillnad.

Vad tycker ni om vårt förslag?

Mycket bra	
Bra	
Dåligt	
Mycket dåligt	

Eventuella synpunkter och förklaringar till ert ställningstagande:

Naturskyddsföreningen i Kalmar län förslår att

Hornsö ekoparks skogar restaureras med målet att få tillbaka svart stork som häckfågel

För hundra år sedan häckade svart stork i närheten av Rugstorp strax söder om Hornsö ekopark. 1933 häckade storken för sista gången i Småland. Boet låg i en ek på Strömsrums gods ägor vid Alsteråns mynning öster om dagens ekopark. 20 år senare försvann det sista paret av svart stork från Sverige. Idag klassas fågeln som nationellt utdöd, även om en handfull individer varje år besöker oss under vår och sommar. Historiskt har svart stork sannolikt haft sitt kärnområde här i Småland.

För ett par år sedan infördes EU:s förordning av naturrestaurering i Sverige. Hornsö ekopark är perfekt för omfattande insatser för att återskapa allt ovanligare skogstyper. Odlad gran kan ersättas med brandpräglade ek- och tallskog. Hotade sump- och svämskogar kan gynnas genom återställda våtmarker, och skogarna glesas ut med hjälp av ökat bete från en större viltstam och/eller ett storskaligt skogsbete. Alla insatser lär främja och underlätta en återkomst av svart stork.

Mycket görs redan av länsstyrelsen och Sveaskog i befintliga reservat och Hornsö ekopark. Däremot kan takten öka och omfånget växlas upp. Här passar en storskalig insats på återskapad natur perfekt. Målet är att främja hotade arter och återskapa robusta ekosystem, men arbetet stärker även traktens attraktionskraft, väcker medialt intresse och kan visas upp för besökare från när och fjärran som ett lyckat exempel.

Till mångas glädje är den vita storken nu tillbaka i Skåne. Nyligen [presenterade SLU en förstudie](#) om hur dess svarta kusin kan göra en liknande resa. Första steget skulle vara en mindre försöksverksamhet i närheten av ett större skyddat område där svart stork historiskt har funnits. Hornsö ekopark fyller den kravbeskrivningen väl och en ung familj har räckt upp handen för att bli storkuppfödare. Är inte det en chans värd att ta?

Vad tycker ni om vårt förslag?

Mycket bra	
Bra	
Dåligt	
Mycket dåligt	

Eventuella synpunkter och förklaringar till ert ställningstagande:

Naturskyddsföreningen i Kalmar län förslår att

en framtida nationalpark i Hornsö ekopark planeras för klimatsmarta besök som gynnar traktens besöksnäring

Runt om i världen är nationalparker viktiga källor till lokala intäkter. Besökarna bor, äter och deltar i olika aktiviteter. Ofta anlitas en lokal guide vid sidan av ett inträde. Svensk verklighet är delvis en annan. Inte sällan förknippas en nationalpark med ett gratisbesök i bil med egen fika. I värsta fall lämnas skräpet kvar. Här finns läxor att lära från befintliga nationalparker runt om i Sverige.

Viktigt är hur nationalparken planeras och designas för besök. En entré mitt i parken riskerar att sluta i parkeringskaos, samtidigt som stillhet, tystnad och andra värden urholkas. Vårt förslag är entréer i minst tre tätorter i utanför parken, som Allgunnen, Alsterbro och Blomstermåla. Ett sådant upplägg tillsammans med områdets storlek och marknadsföring av cykel, vandring och ridning sänder ett budskap om att här är det värt att stanna i flera dagar. Det upplägget betyder lokala gästnätter, besök på caféer, restauranger och hos cykeluthyrare. Grunden för en lokal besöksnäring och nya jobb.

En planering som tar sin utgångspunkt i existerande kollektiva transporter, som tåg och buss, minskar inte bara vår klimatpåverkan utan främjar också lokal konsumtion. En bonuseffekt blir att fler resenärer använder befintlig infrastruktur och att fina naturupplevelser tillgängliggörs för många hushåll i svenska och utländska storstäder som saknar egen bil.

Utifrån nationalparker som Store Mosse och Åsnen är det rimligt att förvänta sig att en framtida nationalpark kan locka över 100 000 besökare. Kan 25 procent av dessa lockas att stanna minst två dagar kan det ge lokala turismintäkter på runt 40 miljoner kronor årligen. En sådan positiv process börjar redan idag med en tydlig plan och god lokal förankring. Plus ett budskap som lockar privata entreprenörer att investera i cyklar, restauranger och boende och som på sikt gör en lockande vision till verklighet.

Vad tycker ni om vårt förslag?

Mycket bra	
Bra	
Dåligt	
Mycket dåligt	

Eventuella synpunkter och förklaringar till ert ställningstagande: